T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI | TEMEL EĞİTİM | ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI

ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

6. SINIF

I. DÖNEM ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ

ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

TÜRKİYE YÜZYILI MAARİF MODELİ

DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ

6. SINIF

I. DÖNEM ÖĞRENME ETKİNLİKLERİ

Her hakkı saklıdır ve Millî Eğitim Bakanlığına aittir. Kitabın metin, soru ve şekilleri kısmen de olsa hiçbir surette alınıp yayımlanamaz.

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl.
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım.
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbın âfâkını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
Medeniyyet dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş, yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın;
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme, tanı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Cânı, cânânı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlâhî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne nâmahrem eli.
Bu ezanlar -ki şehadetleri dinin temeli-
Ebedî yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder -varsa- taşım,
Her cerîhamdan İlâhî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-ı mücerret gibi yerden na'şım;
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalan sen de şafaklar gibi ey şanlı hilâl!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helâl.
Ebediyyen sana yok, ırkıma yok izmihlâl;
Hakkıdır hür yaşamış bayrağımın hürriyyet;
Hakkıdır Hakk'a tapan milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif Ersoy

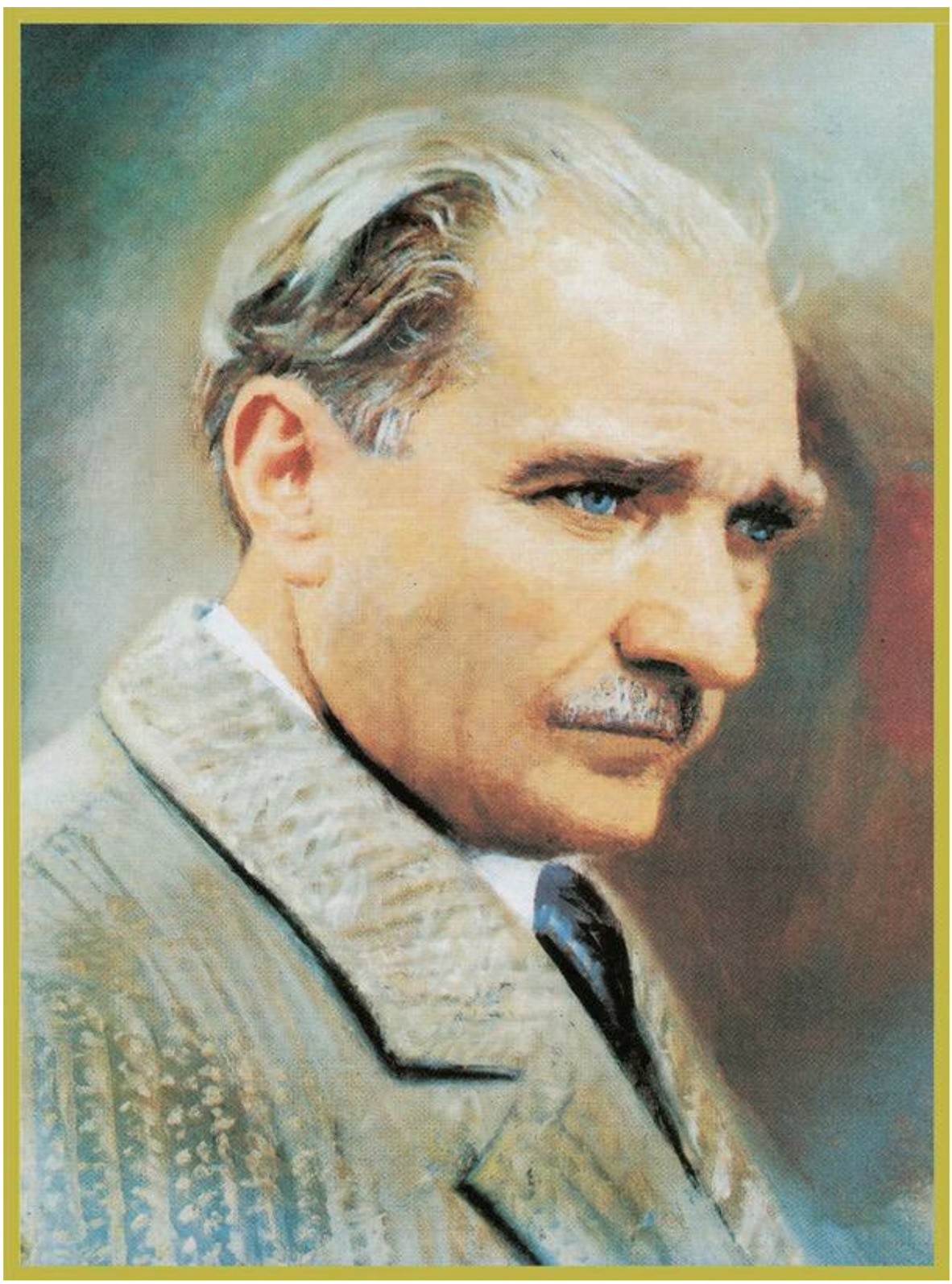
GENÇLİĞE HİTABE

Ey Türk gençliği! Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet muhafaza ve müdafaa etmektir.

Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin en kıymetli hazinendir. İstikbalde dahi, seni bu hazineden mahrum etmek isteyecek dâhilî ve hâricî bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şeraitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerait, çok namüsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın bütün kaleleri zapt edilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şeraitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dâhilinde iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler. Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlîlerin siyasî emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakr u zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerait içinde dahi vazifen, Türk istiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır. Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur.

Mustafa Kemal Atatürk

MUSTAFA KEMAL ATATÜRK

İÇİNDEKİLER

DKAB.6.1.1. Peygamberlerin insanlara rehber olarak gönderilmesi hakkında bilgi toplayabilme 9
DKAB.6.1.2. Vahyin gönderiliş amacını idrak edebilme 15
DKAB.6.1.3. İlahi kitaplarla ilgili bilgileri çözümleyebilme 23
DKAB.6.1.4. Felak suresini ve bu surenin anlamını okuyarak yorumlayabilme 29
DKAB.6.2.1. Ramazan ayının oruç ve Kur'an ayı olduğunu çözümleyebilme 40
DKAB.6.2.2. Oruç ibadeti hakkında bilgi toplayabilme 44
DKAB.6.2.3. Orucun insana kazandırdıkları konusunda analitik düşünebilme 49
DKAB.6.2.4. İftar duasını ve bu duanın anlamını okuyarak yorumlayabilme 54
DKAB.6.3.1. Doğru sözlü olmayı kendi hayatına yansıtabilme 59

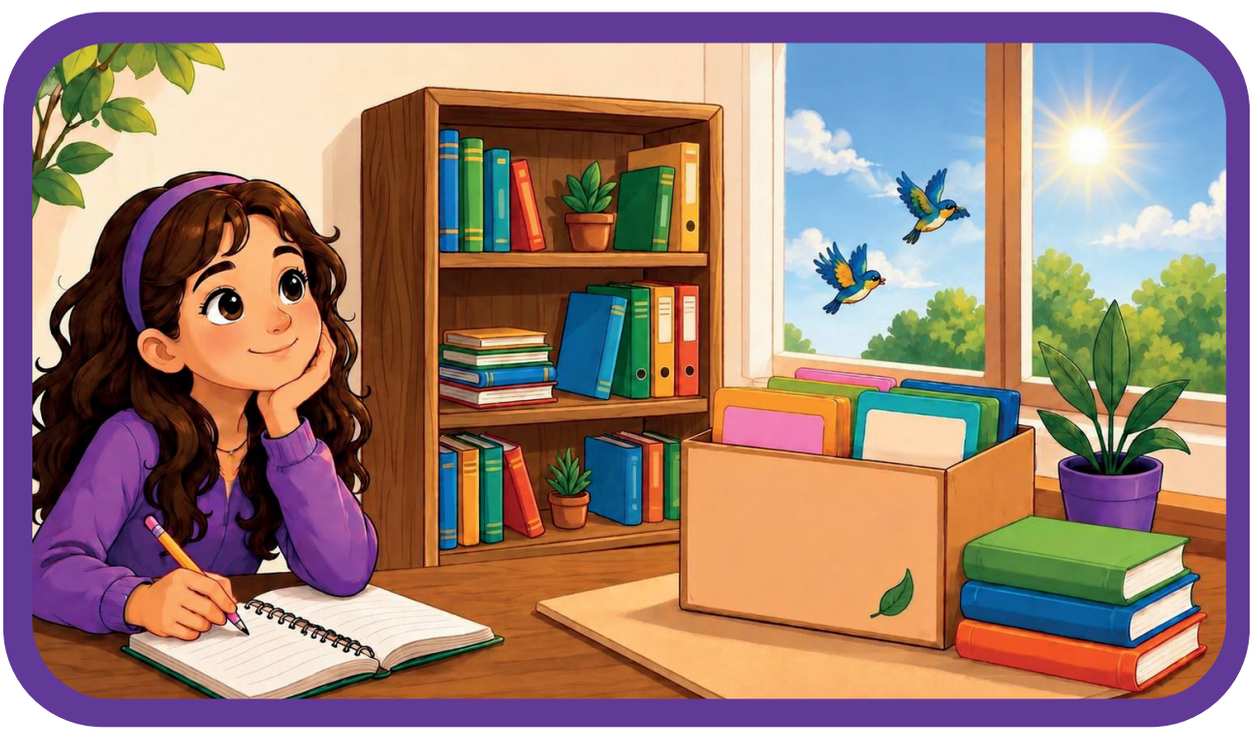
DKAB.6.1.1. Peygamberlerin insanlara rehber olarak gönderilmesi hakkında bilgi toplayabilme

a) Peygamber inancı konusunu araştırır.
b) Peygamber inancıyla ilgili bilgileri bulur.
c) Peygamber inancıyla ilgili ulaştığı bilgileri öğretmen rehberliğinde doğrular.
ç) Peygamber inancıyla ilgili ulaştığı bilgileri kaydeder.

DKAB.6.1.1.

PROJE ÖDEVİMİ OLUŞTURUYORUM

Ebru, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi proje ödevi için “Gerçek Rehber” adında bir kutu oyunu tasarlamaya karar verdi. Bu oyunun amacı, neden peygamber gönderildiğini öğrencilere öğretmekti. Ebru, oyununu hazırlarken öğretmeninin rehberliğinden yararlanarak her aşamada yeni bir bölüm oluşturmaya karar verdi.

Ebru, oyunu için bilgi kartları hazırladı. Ancak kartları öğretmenine gösterdiğinde bazı ifadelerin doğru olmadığını fark etti. Öğretmeni, Ebru’dan kartlardaki bilgileri güvenilir kaynaklardan yararlanarak yeniden incelemesini istedi.

Ebru'nun öğretmeniyle birlikte kontrol ettiği bilgi kartlarını, güvenilir kaynaklardan yararlanarak inceleyiniz. Her bir karttaki ifadeyi doğru veya yanlış olarak değerlendiriniz. Yanlış olduğunu düşündüğünüz ifadeleri düzelterek yeniden yazınız. Boş bırakılan kartı ise konuya uygun ve doğru bir ifadeyle tamamlayınız.

KART 1

İnsan aklı tek başına her doğruyu bulamayabilir. Bu nedenle Allah, insanlara rehberlik etmesi için peygamberler göndermiştir.

- ◯ Bu Kart Doğru Oyunda Kalsın!
- ◯ Bu Kart Yanlış, Yeniden Yazılmalı!

Kartın Doğrusu:

KART 2

Allah, peygamberleri insanlar arasından seçmiştir. Böylece insanlar onları daha kolay örnek alabilmiştir.

- ◯ Bu Kart Doğru Oyunda Kalsın!
- ◯ Bu Kart Yanlış, Yeniden Yazılmalı!

Kartın Doğrusu:

KART 3

Peygamberler, söyledikleriyle davranışları arasında tutarlılık göstererek insanlara örnek olmuşlardır.

- ◯ Bu Kart Doğru Oyunda Kalsın!
- ◯ Bu Kart Yanlış, Yeniden Yazılmalı!

Kartın Doğrusu:

KART 4

Peygamberlerin insanlara ulaştırdığı ilahi mesajlar, onların kendi düşünceleridir.

- ◯ Bu Kart Doğru Oyunda Kalsın!
- ◯ Bu Kart Yanlış, Yeniden Yazılmalı!

Kartın Doğrusu:

KART 5

İnsanlar, peygamberleri yalnızca sözleriyle değil; tutum, davranış ve örnek yaşantılarıyla da kendilerine model alırlar.

- ◯ Bu Kart Doğru Oyunda Kalsın!
- ◯ Bu Kart Yanlış, Yeniden Yazılmalı!

Kartın Doğrusu:

KART 6

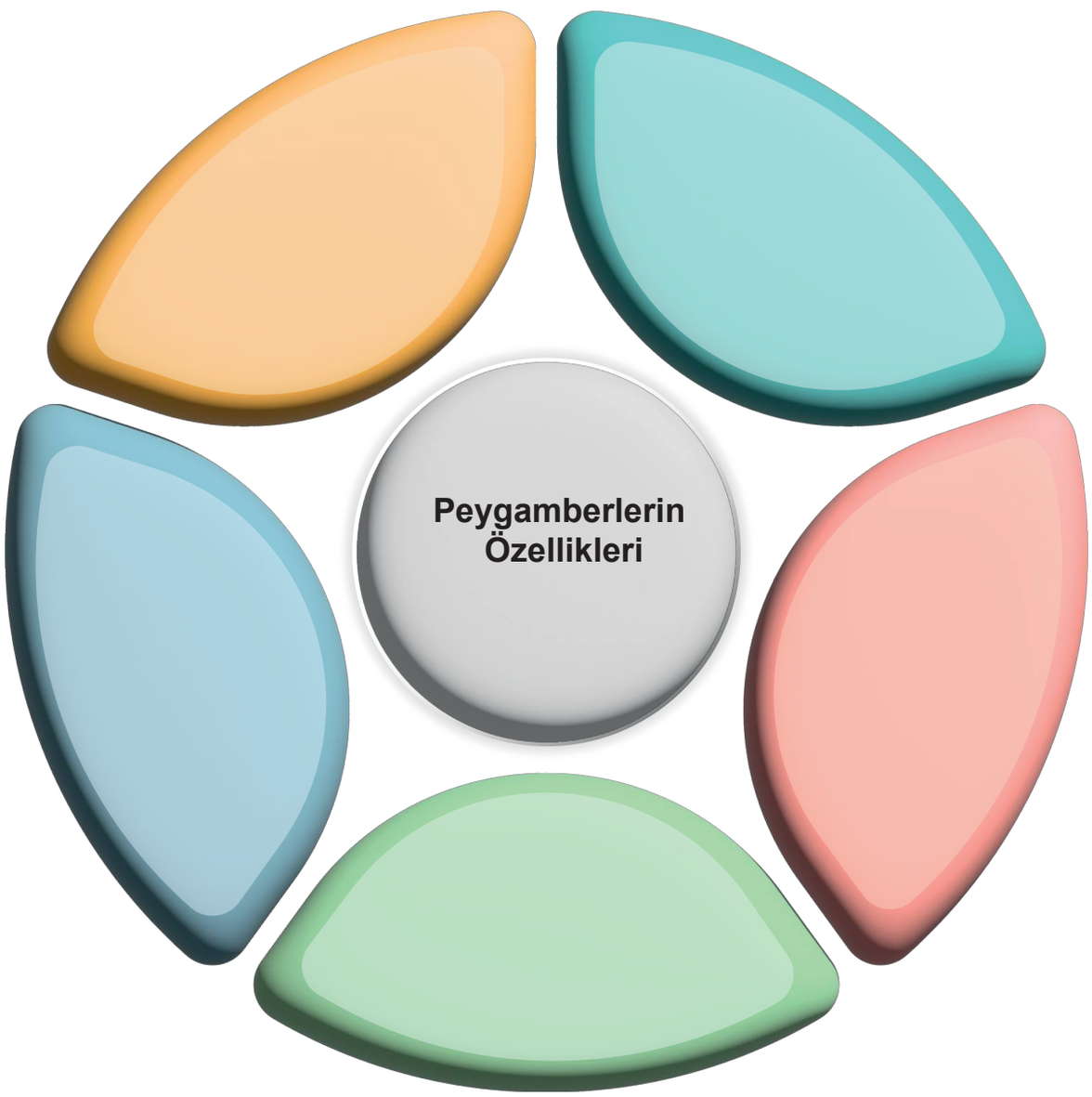
Ebru, bilgi kartlarını hazırladıktan sonra proje ödevi için tasarladığı oyunun yeterli olmayacağını düşündü. Peygamberlerin insanlara rehberlik ederken hangi görevleri yerine getirdiklerinin de projesinde yer alması gerektiğine karar verdi. Bunun üzerine bu görevleri araştırmaya başladı.

Güvenilir kaynaklardan ve Kur'an-ı Kerim'de yer alan ayetlerden yararlanarak peygamberlerin insanlara rehberlik ederken yerine getirdikleri görevleri araştırınız. Ulaştığınız bilgileri öğretmeninizin rehberliğinde kontrol ediniz ve aşağıdaki alana kaydediniz.

Peygamberlerin Görevi	Görevin Açıklaması

Ebru, peygamberlerin insanlara rehberlik ederken sahip oldukları ortak özelliklerin de projesinde yer alması gerektiğini düşündü. Bu nedenle projesine, peygamberlerin özelliklerini tanıtan yeni bir bölüm eklemeye karar verdi.

Güvenilir kaynaklardan yararlanarak peygamberlerin ortak özelliklerini araştırınız. Ulaştığınız özelliklerin anlamlarını öğretmeninizin rehberliğinde kontrol ediniz. Doğruladığınız bilgilerden yararlanarak aşağıdaki peygamberlerin özellikleri bölümünü tamamlayınız.

NOTLAR

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

DKAB.6.1.2. Vahyin gönderiliş amacını idrak edebilme

a) Vahyin gönderiliş amacıyla ilgili tefekkür sürecini gözden geçirir.
b) Vahyin gönderiliş amacına dair tefekkür sürecine dayalı çıkarımlarda bulunur.
c) Ulaştığı çıkarımları değerlendirir.

DKAB.6.1.2.

OKUL DERGİSİ

Sayı:6

DOĞRU BİLGİYE NASIL ULAŞIRIZ?

DOĞRU BİLGİYE NASIL ULAŞIRIZ?

Sevgili Okuyucular,

Bu sayımızda vahiy konusunu ele alıyoruz. Vahiy, Allah'ın peygamberlerine gönderdiği ilahi mesajlardır. İnsanlara ulaştırılan bu mesajların hayatımızdaki yerini ve neden gönderildiğini farklı düşünce ve örnekler üzerinden değerlendireceğiz.

Sayfadaki düşünce köşelerini dikkatlice inceleyiniz. Sorular üzerinde düşünerek vahyin gönderiliş amacıyla ilgili alternatif çıkarımlarda bulununuz.

İÇİNDEKİLER

1. Merak Ettiklerimiz
2. Haftanın Anketi
3. Okur Mektupları
4. Editörün Değerlendirme Tablosu ve Sorular

Merak Ettiklerimiz

"İnsan niçin dünyaya gelmiştir?"

Okul bahçesinde bu soru öğrencilere soruldu.

SİZCE

- **Aynı soruya neden bu kadar farklı cevaplar verilmiştir?**

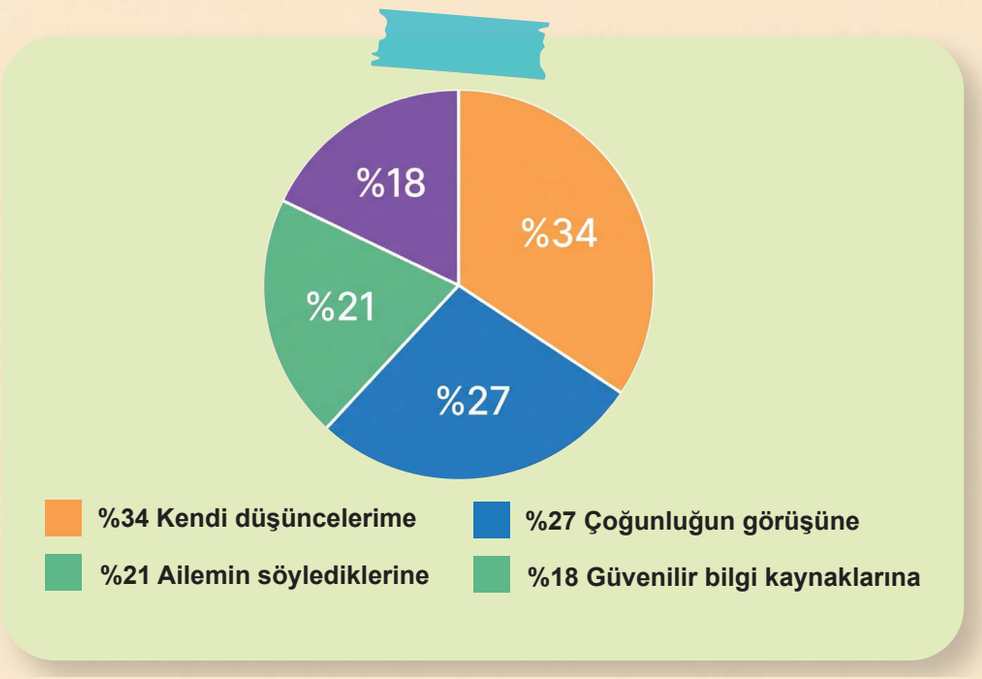
- **Bu farklı cevaplardan hangisinin doğru olduğuna nasıl karar verebiliriz?**

Haftanın Anketi

Okul dergisi bu hafta şu soruyu sordu:

"Bir davranışın doğru ya da yanlış olduğuna karar verirken en çok neye güveniriz?"

Anket sonuçları:

SİZCE

- **Herkes doğru ile yanlışı kendi anlayışına göre değerlendirirse günlük hayatta ne gibi sorunlar ortaya çıkabilir?**

- **Sizce herkes için geçerli ortak değer ve ilkelerin bulunması gerekli midir? Neden?**

Okur Mektupları

Okul dergisine bir öğrenci aşağıdaki mektubu gönderdi.

Geçen gün arkadaşlarımla konuşurken evrenin nasıl oluştuğu hakkında sohbet ettik. Herkes farklı bir şey söyledi. Biri “Her şey kendiliğinden oluştu.” dedi. Bir diğeri “Bunu kimse bilemez.” dedi. Başka bir arkadaşım ise “Evreni Allah yarattı.” dedi. Aynı konuda bu kadar farklı düşünce olunca hangisinin doğru olduğunu anlayamadım.

SİZCE

- **Böyle önemli konularda doğru bilgiye ulaşmak için güvenilir bir rehbere neden ihtiyaç duyulur?**

- **Mektubu yazan öğrenciye doğru bilgiye ulaşması için nasıl bir öneride bulunurdunuz?**

Okul dergisinin editörü, düşünce köşelerini hazırladıktan sonra okuyucuların ortak sonuca ulaşabilmesi için bir değerlendirme tablosu hazırlamanızı istiyor. İncelediğiniz örneklerden hareketle çıkarımlarınızı yazarak tabloyu doldurunuz?

Düşünce Köşesi	Bu olayda ortaya çıkan temel sorun nedir?	Bu durumda insanlar neye ihtiyaç duyar?	Vahiy bu ihtiyaca nasıl rehberlik eder?
Merak Ettiklerimiz			
Haftanın Anketi			
Okur Mektupları			

Okul dergisinin editörü, hazırladığı dosyanın okuyucularda nasıl bir düşünce oluşturduğunu merak ediyor. Dosyayı inceleyerek ulaştığınız çıkarımları değerlendiriniz ve aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Düşünce köşelerini okuduğunuzda aklınıza gelen ilk düşünceyi yazınız.

Düşüncenizde değişen en önemli nokta nedir?

Vahyin gönderiliş amacını tek cümleyle nasıl açıklarsınız?

NOTLAR

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

DKAB.6.1.3. İlahi kitaplarla ilgili bilgileri çözümleyebilme

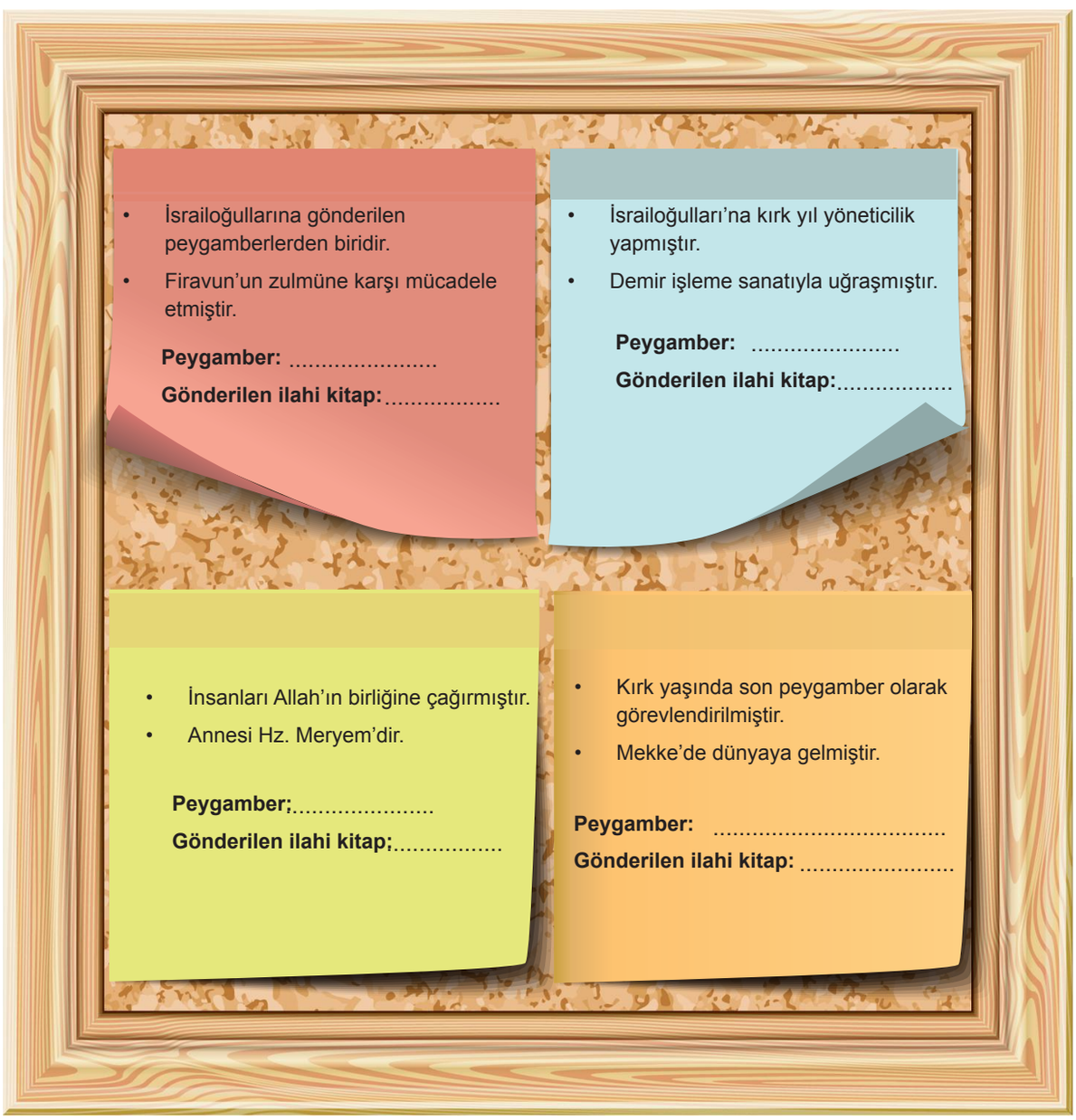
a) İslam'ın temel kaynaklarından hareketle ilahi kitapların Tevrat, Zebur, İncil ve Kur'an-ı Kerim olduğunu öğretmen rehberliğinde açıklar.
b) İlahi kitaplar arasındaki kronolojik ilişkiyi inceler.

DKAB.6.1.3.

PANOMU OLUŞTURUYORUM

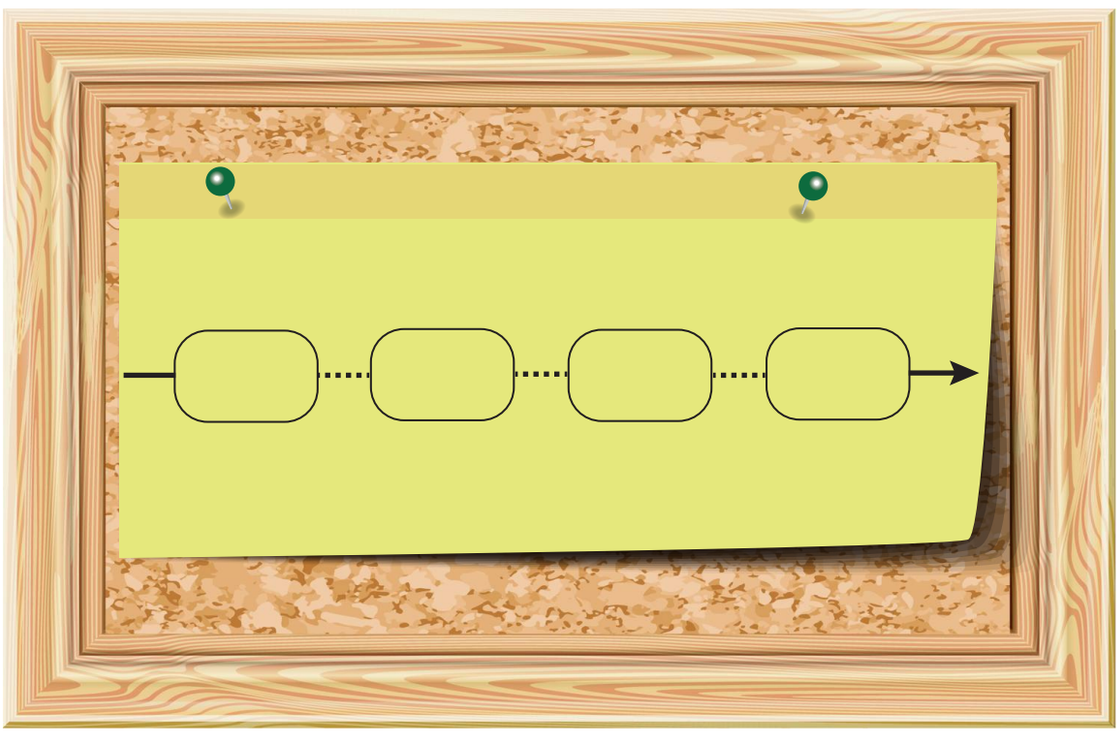
Okulunuzda düzenlenecek “İlahi Kitaplar ve Peygamberler” sergisi için hazırlıklar sürüyor. Sergide yer alacak panoların, ziyaretçilere ilahi kitapların tarih boyunca insanlara rehberlik edişini ve hangi peygamberlere gönderildiğini anlaşılır ve etkili bir biçimde tanıtması bekleniyor. Bu amaçla sizden de sergide kullanılacak pano içeriklerinin hazırlanmasına katkı sağlamanız isteniyor.

Panolarda kullanılacak bilgi notlarındaki eksik bölümleri tamamlayınız ve bilgi notlarını panoya asılacak hale getiriniz.

Öğretmeniniz öğrencilerin ilahi kitapların gönderiliş sürecini daha kolay anlamaları, için panolardan birine zaman şeridini eklemenizi istedi

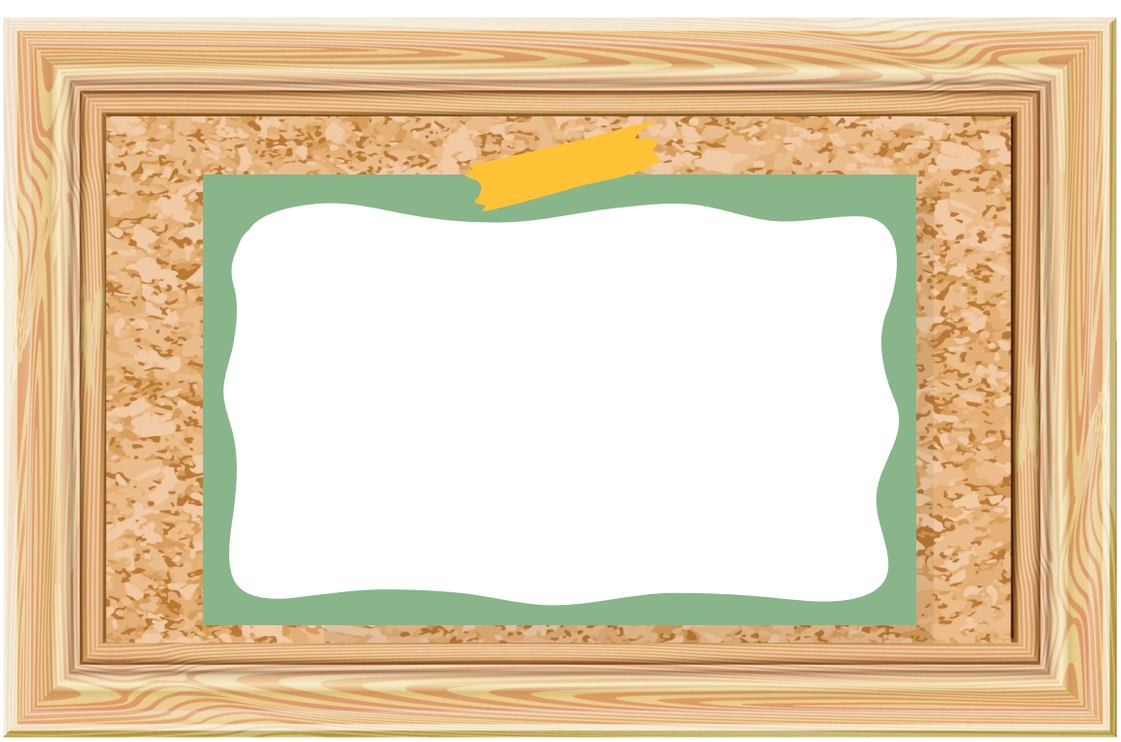
Aşağıdaki zaman şeridini ilahi kitapların gönderiliş sırasına göre tamamlayınız.

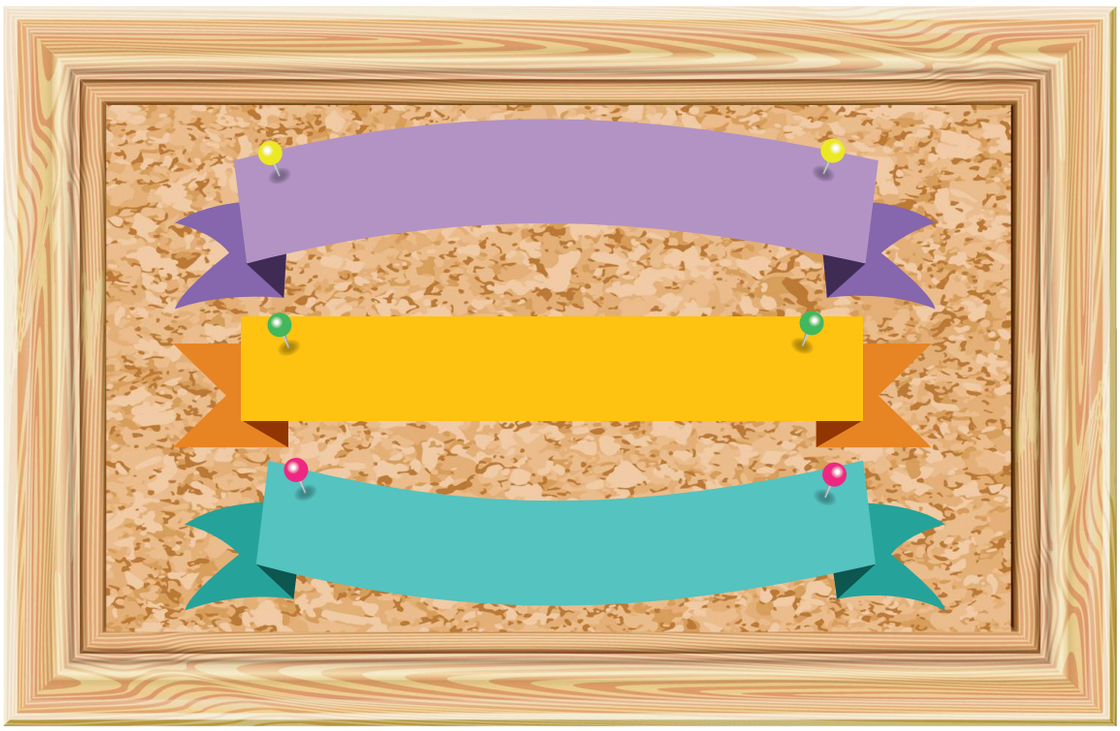
Panoları inceleyen öğrencilerin konuyu daha kolay anlayabilmeleri için panolardan birine kısa bir tanıtım yazısı eklenmesine karar verildi.

Aşağıdaki kavramlara yer vererek ilahi kitaplarla ilgili kısa bir tanıtım yazısı yazınız.

Allah **Peygamber** **Rehberlik**

"İlahi Kitaplar ve Vahiy" **konusuna uygun ziyaretçilerin dikkatini çekecek kısa ve etkileyici bir slogan yazınız.**

Sloganınızı oluştururken vermek istediğiniz mesajı ve bu mesajı seçme nedeninizi açıklayınız.

Çalışmanız tamamlandı. Panolar sınıfta sergilenmeden önce hazırladığınız içerikleri inceleyiniz. Aşağıdaki değerlendirme cümlelerini okuyarak size uygun seçeneği (✓) ile işaretleyiniz.

DEĞERLENDİRME CÜMLESİ	Doğru	Yanlış
Allah, bazı peygamberlere suhuf göndermiştir.		
İlahi kitaplar, insanlara doğru yolu göstermek için gönderilmiştir.		
Kur'an-ı Kerim'den sonra başka bir ilahi kitap daha gönderilmiştir.		
Hz. İsa'ya gönderilen ilahi kitap İncil'dir.		
Tevrat, Hz. Davud'a gönderilmiştir.		

NOTLAR

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

DKAB.6.1.4. Felak suresini ve bu surenin anlamını okuyarak yorumlayabilme

a) Felak suresini ve bu surenin anlamını okur.
b) Felak suresinin anlamını kendi hayatı için anlamlı hâle getirir.
c) Felak suresinin anlamını değiştirmeyecek şekilde özetler.

DKAB.6.1.4.

KAMP GÖREV HARİTASI

Burak, okulun izcilik kulübüyle katıldığı ilk orman kampında gece olunca kendini biraz endişeli hissetti. Çevreyi saran karanlık ve ormandan gelen sesler onu tedirgin ediyordu. Bir süre sonra tüm izciler kamp ateşinin etrafında toplandı. Beyza Öğretmen, bu duygunun herkes tarafından zaman zaman yaşanabileceğini belirterek Felak suresini ve anlamını okudu. Ardından surenin insanlara Allah'a sığınmanın verdiği güven duygusunu hatırlattığını anlattı. Kampın sonunda ise gelecek yıl kampa katılacak öğrencilerin de bu deneyimden yararlanabilmesi için izcilerden küçük bir "İzci Rehberi" hazırlamalarını istedi.

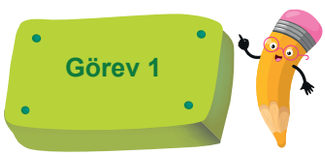
"İzci Rehberi"ni hazırlamak için aşağıdaki dört görevi sırasıyla tamamlayınız. Her görevi tamamladığınızda bir izci rozeti kazanacaksınız. Kazandığınız rozetleri makasla keserek aşağıdaki bölümlere yapıştırınız.

Rozeti bu alana yapıştırabilirsiniz.

Rozeti bu alana yapıştırabilirsiniz.

Rozeti bu alana yapıştırabilirsiniz.

Rozeti bu alana yapıştırabilirsiniz.

Beyza Öğretmen, "İzci Rehberi"ni hazırlamaya başlamadan önce sizlerden Felak suresini ve anlamını dikkatlice okumanızı bekliyor.

1. Ḳul eûzü birabbil felaḳ
2. Min şerri mâ ḫalaḳ
3. Ve min şerri ğâsiḳin iẕâ veḳab
4. Ve min şerrin neffâsâti fil uḳad
5. Ve min şerri ḥâsidin iẕâ ḥased

1. De ki: "Sabahın rabbine sığınırım;
2. Yarattığı şeylerden gelebilecek kötülüklerden;
3. Karanlığı çöktüğü zaman gecenin şerrinden;
4. Düğümlere üfürenlerin şerrinden;
5. Bir de kıskandığı vakit kıskanç kişinin şerrinden!

Okuduğunuz ayetlerde insanın hangi kötülüklerden Allah'a sığındığını aşağıdaki bölüme yazarak rehberin Felak suresinin mesajları kısmını oluşturunuz.

Sabahın Aydınlığı Rozeti

Rehberde yer alacak açıklamaları oluşturmak için aşağıdaki kamp durumlarını Felak suresinin mesajlarıyla ilişkilendiriniz ve sonuçlarınızı tabloya yazınız.

Kamp sırasında yaşanabilecek durum	Felak suresinden hangi mesaj bu durumda insana güven verir?
Gece karanlığında yürümek	
Şiddetli rüzgâr nedeniyle ağaçların devrilmesi	
Korkutan bir ses duymak	

Felak suresinin farklı durumlarda insana nasıl bir güven verdiğini ortaya koydunuz. Şimdi kamp ateşi etrafında yapılan aşağıdaki yorumları değerlendiriniz.

Selim: Felak suresi sadece gece korkularıyla ilgilidir.

Meryem: Felak suresi insanın karşılaşabileceği her türlü kötülükten Allah'a sığınmayı öğretir.

Metin: Felak suresi yalnızca kamp yaparken okunmalıdır.

Doğru cümleyi kurduğunu düşündüğünüz öğrencinin adını yazınız. Daha sonra, neden böyle düşündüğünüzü Felak suresinin mesajından yola çıkarak açıklayınız.

Huzur Rozeti

Beyza Öğretmen hazırlanan rehberin yalnızca kampta değil, günlük hayatta da yol gösterici olacağını belirterek yeni bir görev veriyor: “Şimdi de Felak suresinin size verdiği güveni kendi hayatınızla ilişkilendiriniz.”

Bu görev için aşağıdaki soruları cevaplayınız.

Sizi endişelendiren, korkutan ya da huzursuz eden bir durumu yazınız.

Yazdığınız durumla en çok ilişkilendirdiğiniz Felak suresi ayetini seçiniz. Seçiminizin nedenini yazınız.

Bu durumla karşılaştığınızda, seçtiğiniz ayetin size hatırlatmasını istediğiniz mesajı yazınız.

Güven Kalkanı Rozeti

İzci Rehberi tamamlanmak üzere. Şimdi sıra, gelecek yıl kampa katılacak öğrencilerin okuyacağı bilgi kartını hazırlamaya geldi.

Felak suresinin anlamını değiştirmeden kısaca özetleyiniz.

Bu etkinlik bana Felak suresi hakkında ne öğretti?

Felak Rehberi Rozeti

Hazırladığınız bilgiler sayesinde Burak, “İzci Rehberi”ni tamamladı. Artık kampa katılacak yeni öğrenciler, Felak suresinin insanlara verdiği güven ve korunma mesajını bu rehber sayesinde öğrenebilecek.

GÜVEN KALKANI
ROZETİ
FELAK REHBERİ
ROZETİ
HUZUR
ROZETİ
SABAHIN AYDINLIĞI
ROZETİ

NOTLAR

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

DKAB.6.2.1. Ramazan ayının oruç ve Kur'an ayı olduğunu çözümleyebilme

a) İslam'ın temel kaynaklarından hareketle ramazan ayını oruç ve Kur'an ayı olarak öğretmen rehberliğinde açıklar.
b) Ramazan ayı ile oruç ve Kur'an okuma ibadeti arasındaki ilişkiyi inceler.

DKAB.6.2.1.

RAMAZANI ÖZEL KILAN NEDİR?

Akşam ezanına kısa bir süre kalmıştı. Sare ile ağabeyi Talha sofrayı hazırlarken dedeleri de yanlarına geldi. Mahallede caminin minaresi ışıklarla süslenmiş, sokaklarda tatlı bir ramazan telaşı başlamıştı.

Sare etrafına bakarak merakla sordu:

— Dede, ramazan gelince neden her şey değişiyor? Camiler daha kalabalık oluyor, insanlar birbirlerine daha çok yardım ediyor. Ramazan'a neden oruç ve Kur'an ayı deniliyor?

Dedesi gülümseyerek,

— Güzel bir soru sordun Sare. Gel, cevabını birlikte Kur'an-ı Kerim'de arayalım, dedi.

Sonra Kur'an-ı Kerim'i açarak şu ayeti okudu:

— "Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakınmanız için oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi, size de farz kılındı." (Bakara suresi, 183. ayet)

Ardından Sare ile Talha'ya dönüp,

— Bu ayet ramazanla ilgili size ne düşündürüyor diye sordu.

Sare:

— Oruç tutmanın Allah'ın bize verdiği bir görev olduğunu düşündüm, dedi.

Dedesi başını salladı:

— Evet, güzel düşündün. Şimdi bir de şu ayeti dinleyin bakalım, dedi ve okumaya devam etti: "Ramazan ayı, insanlara yol gösterici, doğrunun ve doğruyu eğriden ayırmanın açık delilleri olarak Kur'an-ı Kerim'in indirildiği aydır..." (Bakara suresi, 185. ayet)

Sare bir an düşündü:

— Demek ki ramazan ayında hem oruç tutmamızın hem de Kur'an-ı Kerim'e daha fazla önem vermemizin sebepleri varmış.

Dedesi gülümsedi:

— İşte şimdi cevabı sen buldun. Bazen bir sorunun cevabını hemen söylemek yerine Kur'an-ı Kerim'e bakıp üzerinde düşünmek gerekir.

Aşağıdaki ifadeleri inceleyiniz. Hikâyede verilen ayetlerden hangisinin bu ifadeleri desteklediğini belirleyiniz.

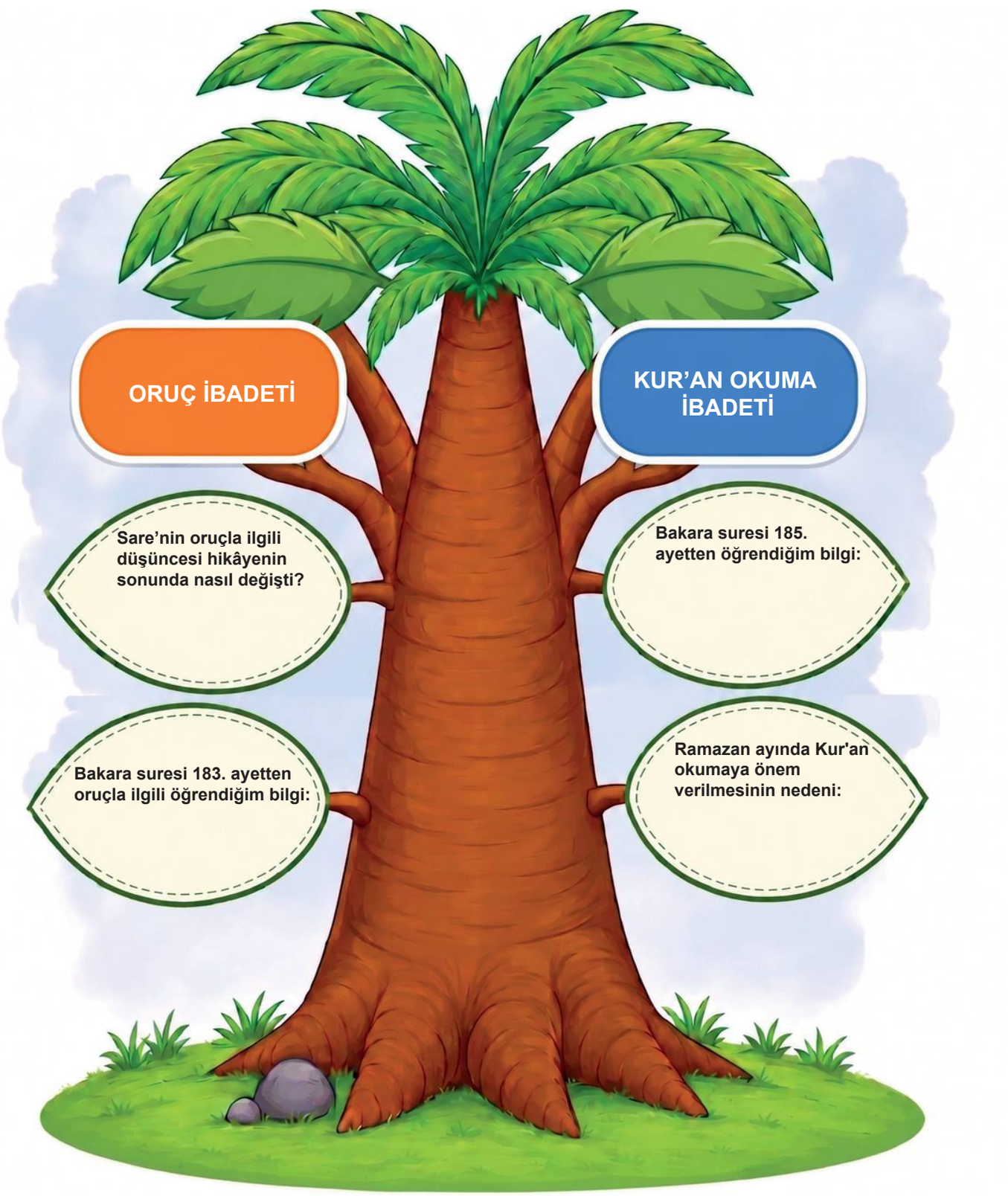
İFADE	İLGİLİ AYET
Ramazan ayına oruç ve Kur'an ayı denilmesinin sebepleri vardır.	
Ramazan ayında oruç tutmak Müslümanlar için önemli bir ibadettir.	
Müslümanlar ramazan ayında Kur'an-ı Kerim okumaya daha fazla önem verirler.	

Ramazan ayı ile oruç ve Kur’an okuma ibadeti arasındaki ilişkiyi hikâyedeki ayetler bağlamında açıklayınız.

Ramazan Ağacı

Hikâyedeki bilgilerden yararlanarak ağacın yapraklarındaki ifadeleri tamamlayınız.

DKAB.6.2.2. Oruç ibadeti hakkında bilgi toplayabilme

a) Oruç ibadeti konusunu araştırır.
b) Oruç ibadeti hakkında bilgiler bulur.
c) Oruç ibadeti hakkında elde ettiği bilgileri öğretmen rehberliğinde doğrular.
ç) Oruç ibadeti hakkında elde ettiği bilgileri kaydeder.

DKAB.6.2.2.

DOĞRU BİLGİYE NASIL ULAŞIRIM?

Ramazan ayının ilk haftasıydı. İftar yapılmış, Sare ile Talha sofranın toplanmasına yardım etmişti. Bir süre sonra dedeleriyle birlikte otururken Talha,

— Dede, geçen gün Ramazan ayının neden oruç ve Kur'an ayı olduğunu konuşmuştuk. Oruçla ilgili daha fazla şey merak ediyorum. Mesela oruç insana neler kazandırır? diye sordu.

Dedeleri gülümseyerek,

— Merak ettiğiniz soruların cevaplarını araştırarak bulabilirsiniz. Ancak araştırırken bilgilerin güvenilir olmasına dikkat edin, dedi.

Sare:

— O zaman güvenilir kaynaklardan araştıralım, dedi.

Ertesi gün Sare ile Talha kütüphaneye gittiler. Oruç ibadetiyle ilgili kitapları bulup incelemeye başladılar. Orucun çeşitleri, orucu bozan durumlar ve oruç tutarken dikkat edilmesi gerekenlerle ilgili bilgilere ulaştılar.

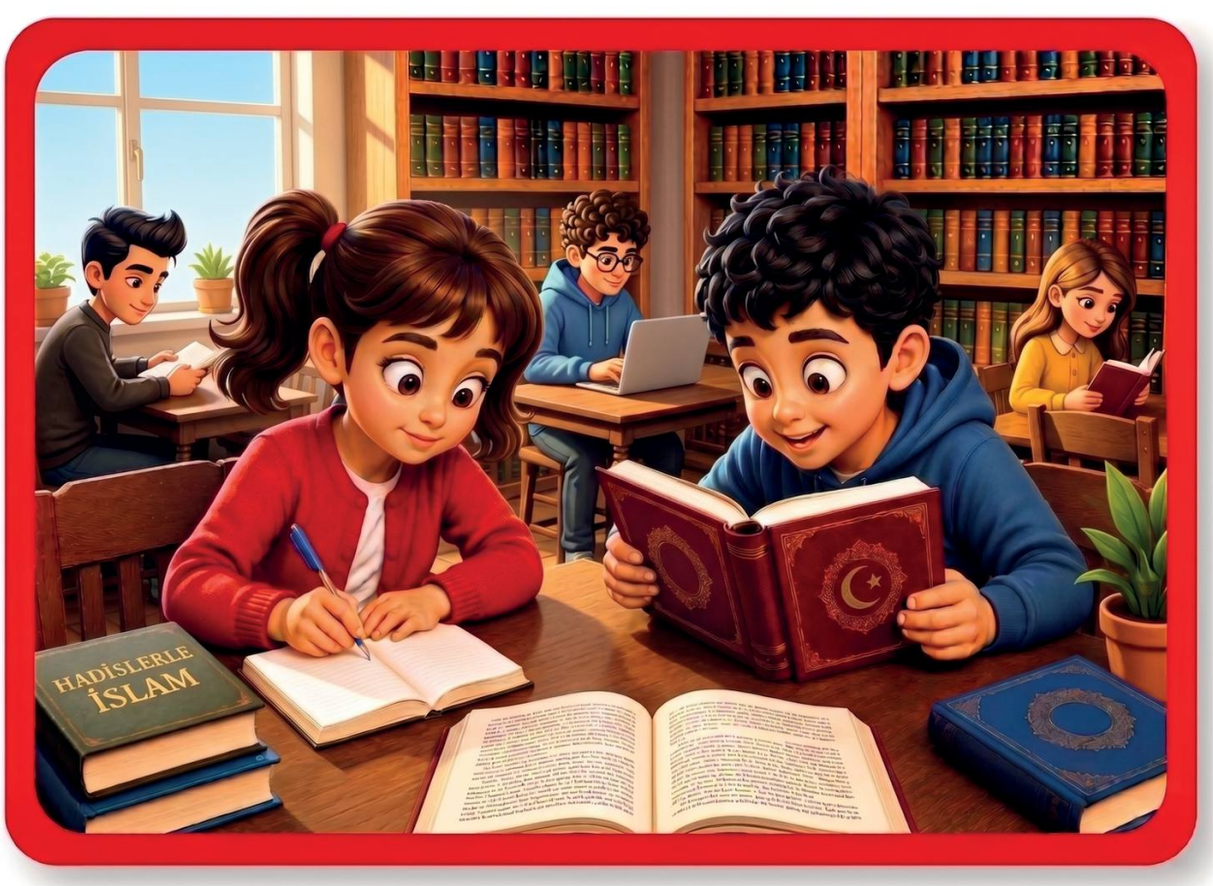
Bir süre sonra Talha:

— Oruç hakkında öğrenilecek ne kadar çok şey varmış! dedi.

Sare, önündeki notlara bakarak:

— Evet, üstelik araştırdıkça merak ettiğimiz soruların cevaplarını da buluyoruz. Önemli bilgileri not edelim, dedi.

İki kardeş, ulaştıkları bilgileri karşılaştırarak araştırmalarını tamamladılar.

Sare ile Talha, oruç ibadeti hakkında araştırma yaparken cevaplarını merak ettikleri bazı sorular hazırladılar. Siz de bu soruların cevaplarını güvenilir kaynaklardan yararlanarak yazınız.

Sare ile Talha'nın Araştırma Soruları	Araştırmam Sonucunda Benim Ulaştığım Cevap
1. Oruç tutarken dikkat edilmesi gerekenler nelerdir?	
2. Orucu bozan durumları yazınız.	
3. Orucun çeşitleri nelerdir?	
4. Fidye kavramını açıklayınız.	

Bir önceki etkinlikte verdiğiniz cevapları bir büyüğünüzün rehberliğinde kontrol ediniz. Cevabınız doğruysa "Doğru", yanlışsa "Yanlış" seçeneğini işaretleyiniz. "Yanlış" seçeneğini işaretlediğiniz cevapları düzelterek ilgili alana yazınız.

- **Birinci soruya cevabım:**

Doğru

Yanlış

.....
.....

- **İkinci soruya cevabım:**

Doğru

Yanlış

.....
.....

- **Üçüncü soruya cevabım:**

Doğru

Yanlış

.....
.....

- **Dördüncü soruya cevabım:**

Doğru

Yanlış

.....
.....

Dedeleri, Sare ile Talha'ya "Ramazan Sözlüğü" adını verdiği bir sayfa hazırladı. Bu sayfada yer alan ramazanla ilgili kavramları güvenilir kaynaklardan araştırınız. Her kavramın anlamını ilgili alana yazarak "Ramazan Sözlüğü"nü tamamlayınız.

DKAB.6.2.3. Orucun insana kazandırdıkları konusunda analitik düşünebilme

a) Oruç ibadetiyle bu ibadetin insan hayatına yansımaları arasında ilişki kurar.
b) Oruç ibadeti ile bu ibadetin insan hayatına yansımaları arasında kurduğu ilişkiye dayalı akıl yürütür.
c) Akıl yürütme ile ulaştığı çıkarımları tartışır.
ç) Orucun insana kazandırdıklarını gerekçeleriyle belirler.

DKAB.6.2.3.

ORUÇ BİZİ NASIL DEĞİŞTİRİR?

Ramazanın ikinci haftasıydı. Okul çıkışında Sare ile Talha eve döndüklerinde çok acıktıklarını hissetmişlerdi. Hızlıca eve girdiklerinde salondan gelen bir gürültü duydular. Küçük kardeşleri Furkan, Talha'nın günlerdir büyük emek vererek yaptığı maketi yanlışlıkla düşürmüş ve maket parçalanmıştı.

Talha kırılan makete baktığında çok üzüldü. Günlerdir üzerinde çalıştığı maketin bir anda zarar görmesi onu öfkelendirmişti. Tam kardeşine kızacakken bir an durdu ve oruçlu olduğunu hatırladı. Derin bir nefes aldı ve biraz sakinleşmek için odasına gitti. Furkan ise sessizce olduğu yerde kaldı. O akşam iftar boyunca Talha pek konuşmadı. Aklı hâlâ kırılan maketindeydi. Dedesi, onun her zamankinden daha sessiz olduğunu fark edip sofra toplandıktan sonra Talha'nın yanına oturdu.

Dedesi Talha'ya dönerek,

— Bugün seni biraz düşünceli gördüm bir şey mi oldu? diye sordu.

Talha başını salladı.

— Furkan maketimi kırdığı için çok kızmıştım, neredeyse bağıracaktım ama oruçlu olduğumu hatırlayınca kendimi tuttum.

Dedesi gülümsedi.

— Sence Furkan bunu bilerek mi yaptı?

Talha biraz düşündü.

— Hayır, bilerek yapmadığını biliyorum. Ama o an çok öfkelenmiştim.

Dedesi başını onaylarcasına salladı.

— Böyle hissetmen çok doğal hepimiz bazen öfkelenebiliriz. Peki, bağırmış olsaydın ne değişecekti?

— Sanırım hiçbir şey değişmeyecekti. Maket yine kırılmış olacaktı.

— Peki seni durduran ne oldu? diye sordu dedesi.

— O an oruçlu olduğumu hatırladığım için bağırmak istemedim. Biraz sakinleşince kendimi daha iyi hissettim.

Dedesi gülümsedi.

— Peki, bunlar sana oruç hakkında ne düşündürüyor?

Talha kısa bir süre sessiz kaldı. Gün içinde yaşadıklarını bir kez daha zihninden geçirdi.

— Sanırım, oruç insanın sadece aç kalmasını değil; öfkelendiğinde de kendini kontrol etmesini sağlıyor.

Dedesi memnuniyetle başını salladı.

— Bazen yaşadığımız küçük olaylar bize önemli dersler verir. İnsan, yaşadıklarını düşündükçe kendisi hakkında yeni şeyler fark eder.

Talha dedesinin söylediklerini düşündü. Bugün öfkesini kontrol edebildiği için orucun davranışları üzerindeki etkisini fark etmeye başladı.

Yaşanan olayların Talha'nın davranışlarına nasıl yansıdığını ve bu davranışlarda oruç ibadetinin etkisini şemaya yazınız.

Yaşanan Olay	Orucun Talha'nın Davranışına Etkisi
Furkan, Talha'nın maketini yanlışlıkla kırdı.	
Talha kardeşi Furkan'a bağıracakken kendini tuttu.	

Talha'nın yaşadığı olay ve dedesiyle olan konuşmasından hareketle aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. **Sizce oruç tutmak insanın davranışlarını niçin etkiler? Gerekçeleriyle birlikte açıklayınız.**

2. "Oruç sadece aç kalmaktır." **Bu düşünceye katılıp katılmadığınızı gerekçesiyle birlikte yazınız.**

“Oruç Bizi Nasıl Değiştirir?” **metninde verilen bilgilerden hareketle aşağıdaki soruları cevaplayınız.**

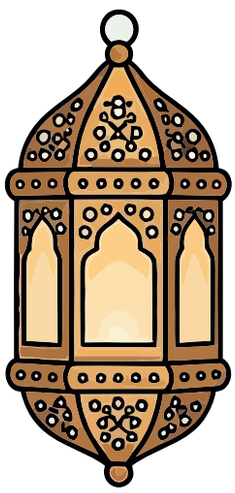
1. Aşağıdaki çıkarımlardan hangisi metnin vermek istediği mesajla çelişmektedir?

A) Öfkeyle verilen tepkiler yeni sorunlara neden olabilir.

B) Oruç, insanın davranışlarını da güzelleştirmeyi amaçlar.

C) İnsan öfkelendiği anda aklına gelen ilk tepkiyi göstermelidir.

D) Duygularını kontrol etmek, olayları doğru değerlendirmeyi sağlar.

2. Talha’nın yaşadığı olaydan aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılabilir?

A) Hata yapan kişiye tepki göstermek doğru bir davranıştır.

B) Yaşanan sorunlar zamanla kendiliğinden ortadan kalkar.

C) Kişi oruçluyken öfkelendiğinde düşünmeden davranabilir.

D) Oruç, insanın davranışlarını kontrol etmesine yardımcı olur.

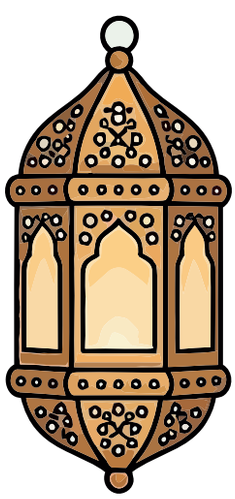
3. Talha bu olayın sonucunda aşağıdakilerden hangisini fark etmiştir?

A) Kardeşinin hatasını görmezden gelmesi gerektiğini

B) Orucun davranışlarını olumlu yönde etkilediğini

C) Kırılan eşyaların kolayca onarılabileceğini

D) Öfkesini dışa vurmasının uygun olduğunu

DKAB.6.2.4. İftar duasını ve bu duanın anlamını okuyarak yorumlayabilme

a) İftar duasını ve bu duanın anlamını okur.
b) İftar duasının anlamını kendi hayatı için anlamlı hâle getirir.
c) İftar duasının anlamını değiştirmeyecek şekilde özetler.

DKAB.6.2.4.

İFTAR SOFRASINDA BİR SORU

Ramazanın son günlerinden biriydi. Sare ve Talha ailesiyle birlikte iftar için sofraya oturdular. Ezanın okunmasıyla birlikte iftar duasıyla beraber oruçlarını açtılar.

Dua bittikten sonra Sare'nin aklına bir soru geldi. Bunun üzerine dedesine dönerek,

— Dede, biz bu duayı her gün okuyoruz. Ama söylediğimiz sözlerin anlamını biliyor muyuz? diye sordu.

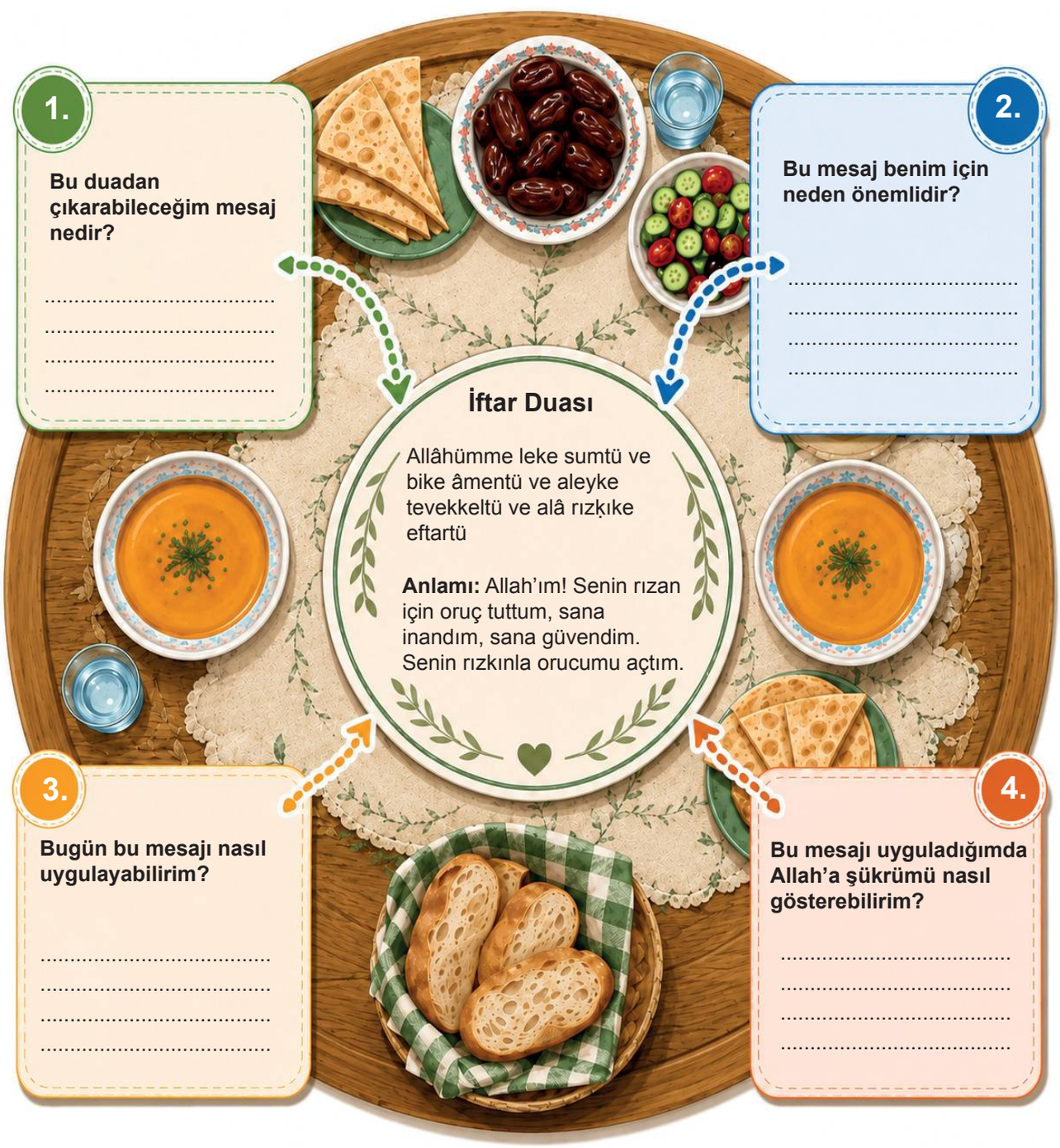
Dedesi gülümsedi.

— Çok güzel bir soru sordun. İsterseniz iftar duasını bir kez daha okuyalım. Sonra bu duanın bize neler anlattığını birlikte düşünelim.

Dedesinin sözlerini dikkatle dinleyen Talha,

— Evet dede, bazen ezbere okuyoruz ama anlamını pek düşünmüyoruz. Belki daha iyi anlayabiliriz, dedi.

İftar duasını ve anlamını okuduktan sonra boşlukları doldurarak Sare ve Talha'nın duayı daha iyi anlamalarına yardımcı olunuz.

1. **Bu duadan çıkarabileceğim mesaj nedir?**

.....
.....
.....
.....

2. **Bu mesaj benim için neden önemlidir?**

.....
.....
.....
.....

3. **Bugün bu mesajı nasıl uygulayabilirim?**

.....
.....
.....
.....

4. **Bu mesajı uyguladığımda Allah'a şükrümü nasıl gösterebilirim?**

.....
.....
.....
.....

Talha, iftar duasının anlamını öğrendikten sonra duada dile getirilen anlamların kendi hayatındaki karşılığı üzerine düşünmeye başladı. Talha'nın yerinde olsaydınız aşağıdaki düşünce balonuna neler yazardınız?

NOTLAR

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

DKAB.6.3.1. Doğru sözlü olmayı kendi hayatına yansıtabilme

a) Doğru sözlü olmanın önemini kendisinden ve çevresinden hareketle gözden geçirir.
b) Doğru sözlü olmanın bireysel ve toplumsal açıdan önemine dair çıkarımda bulunur.
c) Doğru sözlü olmanın önemiyle ilgili ulaştığı çıkarımları değerlendirir.

DKAB.6.3.1.

PABUCU DAMA ATILMAK

Ahilik geleneği Osmanlı döneminde esnafların dürüst ve kaliteli iş yapmasına rehberlik ediyordu. Kethüda ve yiğitbaşı adı verilen görevliler de bu kurallara uyulup uyulmadığını denetlerdi.

Günlerden birinde bir müşteri, kısa süre önce satın aldığı ayakkabıyı dükkâna geri getirdi. “Ayakkabıyı birkaç gün giydim. Dikişleri söküldü, derisi de hemen yıprandı.” dedi. Ayakkabıcı ayakkabıyı eline aldığı esnada dükkana denetlemek için kethüda girdi,

Kethüda ayakkabıyı eline alıp dikkatlice inceledi. Yapılan incelemede, kaliteli deri yerine daha dayanıksız bir malzeme kullanıldığı anlaşıldı. Bunun üzerine Kethüda, ustanın yanına giderek “Kullandığın malzemeyi bize olduğu gibi anlatır mısın?” diye sordu. Usta, başını öne eğdi ve “Kaliteli deri yerine daha dayanıksız bir malzeme kullandım. Hata yaptım.” dedi. Kethüda “Doğruyu söylemen önemli. Fakat yapılan yanlışın telafi edilmesi ve herkes için ders olması da gerekir.” dedi. Ardından ustanın müşterinin zararını karşılamasını istedi. Usta, müşterinin parasını iade etti. Ustanın ayakkabısı ise bir daha kimsenin kullanmaması ve yapılan hatanın unutulmaması için dükkânın damına atıldı.

Olanları dikkatle izleyen çırak, damdaki ayakkabıya baktı. Yiğitbaşının yanına yaklaşarak “Usta doğruyu söyledi, müşterinin zararı da karşılandı. Buna rağmen ayakkabı neden dama atıldı?” diye sordu.

Yiğitbaşı gülümseyerek “Bir usta yaptığı hatayı gizlerse güvenini kaybeder. Hatasını kabul edip yanlışını telafi etmek ise güveni yeniden kazanmanın ilk adımıdır. Ancak insanların güvenini yeniden kazanmak zaman ve emek ister. Dama atılan ayakkabı da hem ustaya hem de diğer esnafa bunu hatırlatır.” dedi.

Sonra yiğitbaşı raftan beş ahşap levha indirdi. “Bu dükkânın kapısına yalnızca güveni en iyi anlatan levha asılabilir. Sence hangisini seçmeliyiz? ” dedi.

Çırak levhalara baktı ama karar veremedi.

Yiğitbaşı “Öyleyse önce bazı kararlar verelim. Karar vermende yardımcı olmak için sana bazı kartlar bırakıyorum. Doğru seçimi yapmana onlar yardım edecek.” Ardından çırağın önüne üç karar kartı bıraktı.

Çırağın dükkân kapısına asılacak doğru levhayı seçebilmesi için önce Ahilik kurallarına uygun adımlar atması gerekmektedir. Siz de çırağa yardım etmek için Yiğitbaşının masaya koyduğu karar kartlarını inceleyiniz. Her durumda esnafa yakışacak en doğru seçeneği işaretleyiniz. Yaptığınız bu doğru seçimlerin ortak amacını bularak alttaki soruyu cevaplayınız.

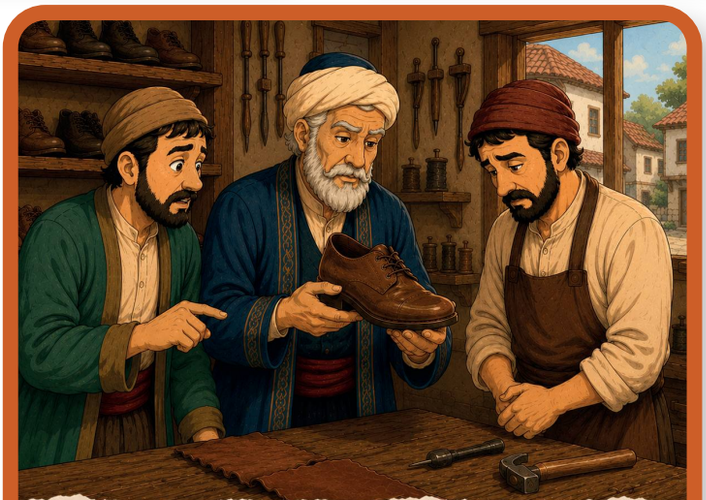
Müşteri ayakkabının kısa sürede yıprandığını söyledi.

- ☐ Müşteriyi dinleyip ürünü incelemek
- ☐ Müşteriyi suçlamak

Müşteri sonucu bekliyor.

- ☐ Ücreti iade etmek
- ☐ Müşteriyi sessizce göndermek

İnceleme sonunda ayakkabının kusurlu olduğu anlaşıldı.

- ☐ Kusuru gizlemek
- ☐ Hatayı kabul etmek

Kararlarının sonunda hangi değeri korumuş oldun?

Yiğitbaşının dükkânın kapısına asmak için hazırladığı levhaları inceleyiniz. Metnin konusunu ön plana çıkardığını düşündüğünüz levhayı (✓) ile işaretleyiniz ve gerekçenizi yazınız.

Gerekçeniz:

Sıra kendi levhanızı hazırlamaya geldi. Doğru sözlü olmanın önemini en iyi yansıttığını düşündüğünüz bir cümle yazınız.

Bu levhanın dükkâna gelen insanlarda hangi duyguyu oluşturabileceğini gerekçesi ile birlikte yazınız.

Yiğitbaşının çırağa verdiği öğütten yola çıkarak aşağıdaki cümleyi tamamlayınız. Ardından bu sonuca nasıl vardığınızı açıklayınız.

Doğru sözlü olmanın sadece ..... için değil,

..... için de önemli olduğunu fark ettim.

Çünkü: .....
.....

NOTLAR

Cevap anahtarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

YAZILI PUSULASI

Çözümlere buradan ulaş

6. Sınıf Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğrenme Etkinlikleri Seti 2. Bölüm (2026-2027)

Telefonunun kamerasıyla ilgili QR kodunu okut.
Ekrandan okuyorsan QR koduna dokunabilirsin.

CEVAP VE ÇÖZÜMLER

Yazılı cevaplar ve çözüm sayfası
Ücretsiz erişim

VİDEO ÇÖZÜMÜ

Bu PDF’nin ilgili videosu ve durumu
Premium videolar uygulamada açılır

Video henüz eklenmediyse sağdaki sayfada belirtilir.
Video sonradan eklendiğinde aynı QR kodu kullanılabilir.

Bu erişim kartı Yazılı Pusulası tarafından eklenmiştir.
Önceki soru ve cevap sayfaları değiştirilmemiştir.
kaynaklar.net